

Spis treści

Uroczysta publikacja Białej Księgi Bezpieczeństwa Narodowego RP	11
<p>24 maja 2013 r. w Pałacu Prezydenckim, z udziałem Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego oraz ponad 200 zaproszonych gości odbyła się uroczysta prezentacja Białej Księgi Bezpieczeństwa Narodowego RP. Publikacja, którą opracowało BBN na podstawie wyników Strategicznego Przeglądu Bezpieczeństwa Narodowego, w tym Raportu Komisji SPBN – stanowi strategiczną wizję budowy zintegrowanego bezpieczeństwa Polski. W tej części kwartalnika publikujemy syntezę Białej Księgi, będącą fragmentem powyższej publikacji. Ponadto prezentujemy wystąpienie Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego, który otworzył uroczystość, a także wystąpienia moderatora konferencji, Szefa BBN prof. Stanisława Kozieja i zaproszonych panelistów: prof. Bolesława Balcerowicza (dziedzina obronna); byłego Wiceprezesa Rady Ministrów i Szefa BBN dr. Henryka Goryszewskiego (dziedzina ochronna); Prezesa Zarządu Fundacji WOŚP Jerzego Owsiaaka (dziedzina społeczna) oraz prof. Witolda Orłowskiego (dziedzina gospodarcza).</p>	
Synteza Białej Księgi Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej	13
Wystąpienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Bronisława Komorowskiego	25
Wystąpienie Szefa BBN, prof. dr. hab. Stanisława Kozieja	29
Wystąpienie prof. dr. hab. Bolesława Balcerowicza	31
Wystąpienie byłego Wiceprezesa Rady Ministrów, dr. Henryka Goryszewskiego	35
Wystąpienie Prezesa Zarządu Fundacji WOŚP, Jerzego Owsiaaka	39
Wystąpienie prof. dr. hab. Witolda Orłowskiego	43
Podsumowanie konferencji – Szef BBN, prof. dr hab. Stanisław Koziej	47

Współpraca obronna w regionie Morza Bałtyckiego. Stan obecny i perspektywy 51

Przemysław Pacuła

Współpraca w obszarze Morza Bałtyckiego koncentruje się na aspektach ekonomicznych i politycznych. Potencjał kooperacji obronnej pozostaje niewykorzystany, głównie z powodu różnorodności interesów państw regionu. Kryzys ekonomiczny w Europie, który wymusił oszczędności w budżetach obronnych, sprzyja podejmowaniu wspólnych przedsięwzięć w tej dziedzinie, szczególnie między państwami o podobnych potencjałach militarnych. Warto zatem rozważyć możliwości pogłębienia współpracy obronnej między państwami obszaru Morza Bałtyckiego.

Rosyjska polityka wobec Zachodu – wybrane zagadnienia 67

Katarzyna Przybyła

12 lutego 2013 r. przyjęta została nowa Koncepcja polityki zagranicznej Federacji Rosyjskiej, która zastąpiła koncepcję z 2008 r. Według dokumentu, konieczność zaktualizowania priorytetów i celów polityki zagranicznej jest następstwem zmian, jakie zaszły na arenie międzynarodowej. Nowa koncepcja wiąże się głównie z powrotem Władimira Putina na urząd prezydenta. Analiza dotychczasowych działań Rosji oraz zapisów strategicznego dokumentu potwierdza przypuszczenia, że trwa okres zintensyfikowanej aktywności i asertywności Rosji na arenie międzynarodowej. Mimo że „zimna wojna” minęła, w Rosji pokutuje myślenie z tej epoki, a punktem odniesienia polityki pozostaje Zachód: rywalizacja z NATO, zabiegi o uznanie równoprawności stosunków ze Stanami Zjednoczonymi oraz współpraca z Europą, z akcentem na relacje gospodarcze.

Negocjacje z afgańską zbrojną opozycją 91

Piotr Łukasiewicz

Brak możliwości znalezienia rozwiązania militarnego w Afganistanie sprzyja poszukiwaniu rozwiązań politycznych w postaci negocjacji pokojowych ze zbrojną opozycją. W ciągu ostatnich 30 lat podejmowano wiele inicjatyw służących stabilizacji tego kraju, jednakże nie przyniosły one pozytywnych rozstrzygnięć ze względu na rozbieżność interesów negocjujących stron. Podejmowane od 2009 r. próby rozmów pokojowych również nie przynoszą zadowalających rezultatów, a perspektywa porozumienia politycznego odsuwa się na okres po 2014 r.

Wpływ szpiegostwa internetowego na stosunki między USA a Chinami 111

Michał Grzelak

Bezpieczeństwo cyberprzestrzeni od pewnego czasu dominuje dyskusję na temat wspólnych zagrożeń. Wśród metod przeciwdziałania cyberzagrożeniom wymienia się konieczność międzynarodowej współpracy, która w praktyce pozostaje ograniczona. Wydarzenia ostatnich miesięcy – liczne doniesienia dotyczące inwigilacji i szpiegostwa – podsycały dyskusję nad koniecznością uregulowania działalności państw w cyberprzestrzeni. Głównymi aktorami tego teatru działań są Stany Zjednoczone i Chiny. USA stosują kontrowersyjne metody gromadzenia poufnych danych, jednak otwarcie oskarżają ChRL o infiltrowanie amerykańskich sieci i kradzież własności intelektualnej. Chiny odpierają oskarżenia i nawołują do współpracy utrzymując, że też są ofiarą zagranicznych hakerów.

Gaz łupkowy – nowe regulacje 129

Paweł Turowski

Polski rząd przygotowuje projekty nowego prawa regulującego wydobycie gazu łupkowego oraz zmieniającego zasady i wysokość pobieranych danin. Tworząc nowe regulacje skorzystało z rozwiązań norweskich, duńskich i holenderskich. Państwo planuje pobierać od 2020 r. do 40 proc. zysków z produkcji węglowodorów. Powstanie także nowy państwowy operator, który z mocy prawa otrzyma udziały w każdej koncesji wydobywczej oraz fundusz majątkowy do gromadzenia części zysków z wydobycia. Stare regulacje przyjęto na początku lat 90. XX w. i w większym stopniu były skoncentrowane na określeniu zasad wydobywania węgla kamiennego oraz budowie systemu finansowania ochrony środowiska.

Rozmowa z dr. Martinem C. Libickim, ekspertem ds. bezpieczeństwa 147

Dominika Dziwisz

Obok tradycyjnie rozumianych wymiarów wojny, czyli lądu, morza, powietrza i przestrzeni kosmicznej, coraz częściej wymienia się piąty, jedyny wymiar wojny stworzony w całości przez człowieka – cyberprzestrzeń. Utworzenie Dwudziestej Czwartej Armii Powietrznej USA (24 Air Forces Cyber, AFCYBER), a następnie Cyber Dowództwa USA (United States Cyber Command, USCYBERCOM) pokazuje jak dużą wagę do dominacji w cyberprzestrzeni przykładają dowódcy najpotężniejszej armii świata. Każdego roku rządy państw wysokorozwiniętych wydają dziesiątki miliardów dolarów na zabezpieczenie cywilnych i wojskowych systemów informatycznych. O rzeczywistej skali zagrożenia pochodzącego z cyberprzestrzeni i o tym, czy wojny w XXI w. zostaną przeniesione w ten wymiar Dominika Dziwisz rozmawia z Martinem Libickim, ekspertem z RAND Corporation.

Biogramy autorów 157

Informacja dla autorów na temat zasad publikowania w kwartalniku „Bezpieczeństwo Narodowe” 159

Procedura recenzowania zewnętrznego artykułów do kwartalnika „Bezpieczeństwo Narodowe” 161